

'GLASTUINBOUW KAN TRANSITIE GEBOUWDE OMGEVING VERSNELLEN'

Glastuinbouwbedrijven en de gebouwde omgeving (zoals dorpen en steden) zijn al decennia goede burens. Die band zal door de energietransitie alleen maar inniger worden. Door regionale warmtenetten worden kassen en woningen ook letterlijk met elkaar verbonden. Provincie Zuid-Holland speelt daarin een belangrijke rol, onder meer door het steunen van nieuwe initiatieven. Nellie-Anne Guijt (Provincie Zuid-Holland en Greenport West-Holland): "Samenwerking is dé oplossing in deze energietransitie."

Tekst: Mario van Vliet

Fotografie: Suzanne van de Kerk/Provincie Zuid-Holland

Nellie-Anne Guijt is beleidsmedewerker warmte en glastuinbouw bij de Provincie Zuid-Holland. Vanuit deze functie is ze ook coördinator Energie binnen Greenport West-Holland. Zo helpt ze de programmaregisseur met het uitvoeren van het EnergieAkkoord. Guijt is bovendien bij de provincie lid van het team gebouwde omgeving, en is ze vraagbaak voor gemeenten over de verbinding tussen de glastuinbouw en bebouwing. "De glastuinbouw heeft enkele koplopers: die steken hun nek écht uit voor de energietransitie. Onder meer daardoor kan het hele Greenport-cluster een grote rol spelen in de energietransitie in de provincie. En de provincie wil die ontwikkelingen graag verder aanjagen."

Hoe werkt Provincie Zuid-Holland samen met de Greenport?

"In onze provincie bevindt zich het grootste glastuinbouwcluster van de wereld. Bovendien is het Greenport-cluster een van de belangrijkste economische sectoren in de provincie. Daarom werken we op verschillende thema's samen met de Greenports in de provincie, waaronder vanzelfsprekend Greenport West-Holland. Daarbij kun je denken aan thema's als agrologistiek, internationalisering, ruimtelijke ontwikkeling en natuurlijk energietransitie."

Hoe ziet die samenwerking eruit als het gaat om energie?

"De provincie is partner van het EnergieAkkoord. Op die manier zet de provincie zich in om, met andere partners, de ambities van een klimaatneutrale glastuinbouw in 2040 te behalen. En we kijken hoe we op andere manieren kunnen bijdragen aan

verduurzaming van de glastuinbouw. Zo is de subsidie Zonnig Zuid-Holland, een subsidieregeling voor zonnepanelen op daken, dit jaar ook opengesteld voor zon op waterbassins. Daarnaast dragen we bij aan samenwerkingsverbanden voor proposities, zoals de Nationaal Groeifonds-aanvraag vanuit het consortium Nieuwe Warmte Nu! Daaruit zullen de projecten Wilgenlei (Oostland) en Warmtenet Westland, naast een aantal andere Zuid-Hollandse projecten in de gebouwde omgeving, daaruit worden gefinancierd in de aanleg van duurzame collectieve warmtesystemen."

Hoe kan het Greenport-cluster bijdragen aan de energietransitie in de provincie?

"Dit gebied is een van de meest energie-intensieve regio's in Europa. De provincie zet zich in om de energietransitie in de gebouwde omgeving, industrie en glastuinbouw voor elkaar te krijgen. De glastuinbouw is nu al van toegevoegde waarde in het huidige energiesysteem. Zo dragen de WKK's bij aan de flexibiliteit van het elektriciteitsnet en de teruglevering van elektriciteit daarbij. En de provincie ziet de potentie die de glastuinbouw heeft om duurzame warmteprojecten aan te jagen en hiermee ook de transitie in de gebouwde omgeving te versnellen."

Hoe ziet die versnelling eruit?

"Er is veel synergie mogelijk tussen de glastuinbouw, de industrie en de gebouwde omgeving. Bijvoorbeeld door restwarmte te koppelen, waarbij glastuinbouw pieken en dalen in het systeem kan opvangen. De glastuinbouw kan in dat geval restwarmte

NIEUWE ENERGIE

Dit interview werd eerder gepubliceerd in 'Nieuwe Energie', een online magazine van het EnergieAkkoord van Greenport West-Holland. Scan de QR-code en lees meer over hoe de glastuinbouw bijdraagt aan de energietransitie en wat de uitdagingen zijn.

benutten, maar ook als buffer fungeren, waardoor pieken in de warmtevraag in de gebouwde omgeving beter kunnen worden opgevangen. En er zijn mogelijkheden om gebruik te maken van de verschillen in gevraagde temperatuur tussen woningen en kassen. Door warmtegebuik te 'cascaderen' kan het efficiënter worden ingezet. De functies die de glastuinbouw in het energiesysteem vervult zullen wel wijzigen, maar blijven complementair met de vraag vanuit de gebouwde omgeving."

Zijn er voorbeelden van hoe die synergie eruit kan zien?

"Warmtenetwerk Westland is een mooi voorbeeld. Met de ambitie om de verschillende warmteprojecten in Westland aan elkaar te verbinden wordt ook de verbinding met de gebouwde omgeving mogelijk gemaakt. En op kleinere schaal is Ammerlaan TGI een koploper: een tuinbouwbedrijf dat volledig CO₂-neutraal kan opereren en ten dienste staat van de omgeving. Warmte wordt geleverd aan collega-kwekers, een school, een zwembad, een sportcentrum en woningen. In de toekomst zullen bestaande en nieuw te ontwikkelen geothermieprojecten in

de glastuinbouw via warmtenetten gekoppeld worden aan dorpen en steden. Zo kan de gebouwde omgeving profiteren van de ontwikkelkracht in het glastuinbouwcluster."

Wie moet in die synergie de eerste stap zetten?

"De glastuinbouw jaagt de ontwikkeling van geothermie-bronnen aan, door te investeren en afname te organiseren en te bundelen. Door de aanleg van het warmtenet en realisatie van de warmtebron wordt het laagdrempelig voor de omgeving zoals gebouwde omgeving hier ook op aan te sluiten. Hier zit ook een relatie tussen de glastuinbouw en de gebouwde omgeving."

De synergie vraagt ook om letterlijke verbindingen: een infrastructuur dus.

"De voornaamste warmtebronnen waarnaar gekeken wordt zijn restwarmte, geothermie en aquathermie. De provincie werkt aan warmtetransportnetten, zoals WarmtelinQ. Door restwarmte uit de Rotterdamse haven te koppelen aan gebouwde omgeving en daar ook lokale warmtenetten uit het Westland en Oostland op aan te sluiten ontstaat nog meer synergie."